

Wolbórz dnia 20.08.2024 r.

Biuro Rady Miejskiej w Wolborzu

pl. Jagielly 28

97-320 Wolbórz

Informacja na temat zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Wolbórz

Obowiązki z tytułu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w gminie Wolbórz zostały podzielone na dwa podmioty. Gmina Wolbórz realizuje zadania inwestycyjne (budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja), natomiast eksploatacją urządzeń wodociągowych w tym zakresie zajmuje się Spółka „KOM-WOL”.

1. Wodociągi

1.1. Informacje ogólne

Spółka w 2023 roku eksploatowała pięć wodociągów:

- Wolbórz;
- Polichno;
- Żywocin;
- Swolszewice Duże;
- Kuznocin jako ujęcie awaryjne.

Długość sieci użytkowanej przez Spółkę wynosiła 151,48 km. Podłączonych do gminnej sieci było 3188 odbiorców. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost ilości odbiorców o 36. Zwodomierzowanych było 3171 przyłączy. Liczba zamontowanych wodomierzy to 4994 szt. /przybyło 109 szt./, w tym podliczników 1651 szt., /przybyło 40 szt./.

Pobór wody ze studni był na poziomie 568 000 m³. Ze wszystkich hydroforni podano łącznie odbiorcom 540 993 m³ wody tj. o 5,7% mniej niż w roku poprzednim. Sprzedaż wody wyniosła łącznie 435 216 m³ tj. o 4,4% mniej niż w 2022 r..

Zakłada się, że 10% wody dostarczanej do sieci, to pobory na cele: p.poż., płukanie rurociągów i wycieki wskutek zaistniałych awarii tj. 54 099 m³. Można więc przyjąć, iż rzeczywista ilość wody dostarczanej bezpośrednio odbiorcom wyniosła ok. 486 894 m³. Wskaźnik porównawczy, tj. procent wody sprzedanej do podanej po uwzględnieniu uzasadnionego ubytku 10% wyniósł – 89,39 %.

Przychody z tytułu sprzedaży wody wyniosły 1 350 840,44 zł. Natomiast z tytułu opłaty abonamentowej uzyskano kwotę 86 393,17 zł, czyli łącznie 1 437 233,61 zł.

Odbiorcy wody zapłacili o 53 650,09 zł, tj. 3,8% więcej niż w roku poprzednim.

1.2. Stan techniczny i technologiczny urządzeń wodociągowych oraz konieczny zakres prac inwestycyjnych na kolejne lata.

W związku ze zmianą systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców gm. Wolbórz, polegającym na połączeniu wodociągów w taki sposób, aby pozostały tylko dwie dominujące stacje uzdatniania Wolbórz i Polichno, w roku 2022 jak wiemy Gmina Wolbórz przystąpiła do ich rozbudowy i modernizacji.

Prace budowlano-modernizacyjne na tych stacjach rozpoczęto w drugiej połowie 2022 r. i prowadzone były aż do czerwca 2023 r.. W okresie od 13 stycznia do 31 marca ujęcie w Polichnie było całkowicie wyłączone z eksploatacji a teren objęty jej zasięgiem zasilany był z ujęć Swolszewice Duże i Wolbórz. W okresie od 3 kwietnia do 20 czerwca wyłączona była na czas modernizacji hydrofornia Wolbórz, a zasięg jej obejmowania przejął nowo wyremontowany SUW w Polichnie.

Zrealizowana inwestycja pozwoliła zabezpieczyć mieszkańców gminy w bieżącą wodę dostarczaną pod odpowiednim ciśnieniem. Wydajność obydwu stacji uzdatniania wody uległa zwiększeniu z ok. 60 do 120 m³ na godzinę – Polichno i z ok. 90 do 120 m³ na godzinę - Wolbórz . Możliwość uzdatniania tak dużej ilości wody poprzez zwiększenie przepustowości uzdatniania pozwala na dostarczenie odpowiedniej ilości wody w zależności od potrzeb odbiorców w okresach letnich upałów lub zwiększonych poborów.

Dla przypomnienia w ramach prac remontowo-modernizacyjnych na stacji uzdatniania wody w Wolborzu wykonano:

- wymianę pomp I-go stopnia, tj. pomp głębinowych
- zmieniono system tłoczenia wody do sieci na sterowany automatycznie zestaw hydroforowy cztero-pompowy
- wymianę zestawu pomp płuczających
- wymianę układu sterowania i napowietrzenia
- wymianę urządzeń do dezynfekcji wody
- wymianę rurociągów technologicznych
- zwiększono o 2 szt. ilość filtrów
- zamontowano system automatycznego płukania filtrów.

Zakres prac na tym obiekcie obejmował, także montaż agregatu prądotwórczego z automatycznym załączeniem podczas zaniku zasilania.

Prace budowlano-modernizacyjne na stacji uzdatniania wody w Polichnie obejmowały:

- termomodernizację całego budynku wraz z wykonaniem nowej elewacji
- ocieplenie i wykonanie obróbek blacharskich dachu i wymianę rynien
- prace budowlano-rozbiórkowe, które zakładały wyburzenie ścian, zerwanie posadzek, wybudowanie kanałów technologicznych
- położenie nowych rurociągów technologicznych wewnątrz i na zewnątrz stacji
- wykonanie nowego przyłącza i całej instalacji elektrycznej
- wymianę pomp I-go stopnia, tj. w studniach
- demontaż starych i montaż nowych filtrów
- likwidację pomp II-go stopnia, czyli tłoczących wodę uzdatnioną do sieci i zastąpienie ich zestawem hydroforowym
- wymianę zestawu pomp płuczających
- wymianę układu sterowania i napowietrzenia
- montaż urządzeń do dezynfekcji wody

- wykonanie nowych zbiorników popłuczyn i spięcie ich z kanalizacją sanitarną
- wykonanie nowego ogrodzenia wraz z utwardzeniem placu obiektu
- zabezpieczenie ujęcia przed brakiem zasilania energetycznego agregatem prądotwórczym.

W ramach przeprowadzanych inwestycji przez Gminę Wolbórz wybudowano odcinek sieci wodociągowej o długości ok. 1 km spinający dodatkowo wodociąg Wolbórz i Polichno na odcinku Wolbórz Gadki – Stanisławów. Dodatkowe spięcie wodociągów daje dodatkową możliwość podawania wody w przypadku awarii na ujęciach lub na sieciach wodociągowych, a także w okresach zwielokrotnionych poborów. Umożliwia zaopatrzenie w wodę wybranego obszaru wodociągu bez konieczności wyłączenia całkowicie wody. Inwestycja ta obejmowała również zamontowanie 1000 szt. wodomierzy ze zdalnym odczytem

Pozostałe mniejsze ujęcia będą wspierały system zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy.

Ujęcie w Swolszewicach Dużych winno być nadal użytkowane, dostarczając wodę dotychczasowym odbiorcom, a także służyć jako rezerwa wspomagająca obiekt w Polichnie.

Ujęcie wody w Kuznociu obecnie jest wyłączone z eksploatacji i traktowane jest jako ujęcie awaryjne, uruchamiane w razie potrzeb. Odbiorcy objęci dotychczasowym wodociągiem Kuznociu są zasilani wodę z ujęcia w Wolborzu, a odpowiednie ciśnienie w sieci utrzymywane jest za pomocą pompowni podwyższającej ciśnienie zlokalizowanej w Lubiatowie.

Stacja uzdatniania w Żywocinie jest mocno przestarzała technologicznie, jej modernizacja pochłonie duże, w stosunku do ilości podawanej wody, nakłady.

W najbliższej perspektywie należy wykonać połączenie wodociągu Wolbórz z wodociągiem Żywocin na odcinku Bogusławice (dawne PSO) – Bogusławice „Dąbrowa”. Dodatkowo można rozważyć wybudowanie rurociągu Komorniki - Żywocin w pasie drogowym łączącym te miejscowości. Obecnie sieć

przesyłowa ze stacji w Żywocinie do Komornik jest usytuowana w działkach rolnych. Ten odcinek sieci ulega coraz częstszym awariom. Woda może wypływać z rurociągu przez wiele tygodni, gdyż nikt tego nie zauważa. Usuwanie tych awarii jest też utrudnione ze względu na uprawy rolne (dojazd sprzętu, dowóz piachu, itd.)

Połączenie i przebudowa wodociągu Wolbórz Żywocin zapoczątkowane było 2022 r. poprzez przebudowę rurociągów w ramach budowy skrzyżowania Modrzewskiego, Świętokrzyska, Pl. Jagiełły.

W ramach obecnie realizowanej inwestycji przez Gminę Wolbórz ułożony będzie w Żywocinie rurociąg z rur polietylenowych i nastąpi przełączenie przyłączy na nową sieć, co pozwoli wyłączyć z eksploatacji obecnie czynną sieć azbestowo-cementową.

2. Oczyszczalnie ścieków i kanalizacje

Spółka w 2023 r. miała w utrzymaniu trzy oczyszczalnie ścieków tj. Wolbórz, Psary Stare i Żarnowica. Łączna długość sieci kanalizacyjnej – grawitacyjnej i tłocznej – wynosiła 122,9 km, a ilość dostawców ścieków to 2119 /przyłączy/ nastąpił wzrost ilości przyłączy o 59. Na sieci kanalizacyjnej usytuowane były 72 przepompownie ścieków.

Ilość ścieków, za które firma obciążyła dostawców, przyjęta przez te obiekty wyniosła łącznie 269 604 m³ nastąpił wzrost o 6,2% w tym dopływających kanalizacją sanitarną 203 498 m³ i 66 106 m³ dowożonych.

Uzyskane przychody z tytułu dopływających ścieków kanalizacją i opłat abonamentowych wyniosły łącznie 1 724 037,29 zł i były wyższe niż w 2022 r. o 31,37%.

Spółka w celu poprawy rentowności usług związanych z obsługą urządzeń kanalizacyjnych, na oczyszczalni ścieków w Wolborzu do maksimum

wykorzystywała możliwości świadczenia usług innych niż zbiorowe odprowadzania ścieków. Z tego tytułu uzyskano łączne przychody w wysokości – 765323,38 zł, tym:

- zrzut obcy wozami asenizacyjnymi - 581866,90 zł,
- sprzedaż kompostu - 43071,60 zł,
- przetwarzanie osadów ściekowych z obcych oczyszczalni - 130384,88 zł.

3. Uwagi o charakterze ogólnym dotyczącym świadczenia usług wodno-kanalizacyjnych.

Umowy zawierane pomiędzy Spółką, a odbiorcami usług określają m.in. zakres odpowiedzialności z tytułu utrzymania przyłączy wodociągowych i przyłączy kanalizacyjnych. W przypadku przyłączy wodociągowych odpowiedzialność Spółki to – odcinek rurociągu od sieci do granicy z nieruchomością podłączoną oraz węzeł wodomierzowy. Granicą rozdziału obowiązków w zakresie utrzymania przyłącza kanalizacyjnego jest pierwsza studnia rewizyjna - licząc od strony sieci, co oznacza, że Spółka utrzymuje odcinek przyłącza od sieci do pierwszej studzienki usytuowanej przeważnie w nieruchomości podłączonej do kanalizacji zbiorczej. W rzadkich przypadkach, gdy nie występuje studzienka rewizyjna na przyłączy granicą eksploatacji jest granica nieruchomości gruntowej. Taki rozdział obowiązków w zakresie utrzymania przyłączy jest w ocenie Spółki korzystny dla odbiorców usług i jednocześnie ma logiczne uzasadnienie wynikające z wielu powodów. Bardzo ważnym, z punktu widzenia obsługi urządzeń kanalizacyjnych, było nabycie przez Gminę w ramach realizacji inwestycji rozbudowy oczyszczalni ścieków w Wolborzu (oddanie do użytkowania w 2019 r.) samochodu ciężarowego z urządzeniem hakowym marki DAF. Wymiennie można na nim montować urządzenie czyszczące niezbędne przy obsłudze rozległej i nasyconej dużą ilością przepompowni, sieci kanalizacyjnej oraz kontenera do przewozu odwodnionych komunalnych osadów ściekowych powstających w oczyszczalniach ścieków. Ten pojazd pozwala utrzymywać w odpowiednim stanie przepompownie i sieć, a także bardzo szybko reagować w przypadku awarii na sieci lub w przepompowniach. Ważną sprawą, którą należy

konieczne zacząć rozwiązywać w najbliższym czasie jest wymiana zużytych elementów sieci wodociągowych lub przyłączy będących w utrzymaniu Spółki, w szczególności węzłów hydrantowych, zasuw sieciowych i zasuw na przyłączach. Wymaga to wspólnej współpracy Gminy i Spółki.

Sporządził:

Zbigniew Klauz

WICEPREZES ZARZĄDU
Zbigniew Klauz